

Voordracht voor de Staf Oost Vroege van

Portefeuille
Agendapunt

Monumenten en Erfgoed (52)
Bo

Onderwerp

Stand van zaken procedures aanwijzen gemeentelijk monument Stadsdeel Oost

Gevraagde beslispunten

1. In te stemmen met bijgesloten DB voordracht met daarin het besluit de procedure aanwijzen gemeentelijk monument te starten voor Van der Vijverstraat 2-18 - Ter Gouwstraat 2-18 (bijlage 00), waarbij kennis wordt genomen van de aanvraag van Erfgoedvereniging Heemschut (bijlage 01), de beschrijving van Monumenten en Archeologie (bijlage 02) en het positieve advies van de Commissie Omgevingskwaliteit (bijlage 03);
2. De procedure aanwijzen gemeentelijk monument voor Steve Bikoplein afmaken en opnieuw zienswijzen vragen aan alle belanghebbenden;
3. De procedure aanwijzen gemeentelijk monument voor de Danie Theronstraat 2 doorzetten naar het College;
4. De procedures voor het Krugerhof en het Afrikanerplein afmaken door een geactualiseerde beschrijving, het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit en binnengekomen zienswijzen aan het dagelijks bestuur voor te leggen;
5. Het dagelijks bestuur een besluit laten nemen over het starten van de procedures aanwijzen gemeentelijk monument voor het Burgerziekenhuis, Transvaalplein, Woonhuizen aan de Brink, Ons Huis en de Kraaipanbuurt. Monumenten en Archeologie zal de beschrijvingen opstellen of deze actualiseren en het stadsdeel zal advies vragen aan de Commissie Omgevingskwaliteit. Vervolgens wordt het besluit tot starten procedures aan het dagelijks bestuur wordt voorgelegd.

Onderbouwing beslispunten

In stadsdeel Oost lopen er aan aantal procedures aanwijzen gemeentelijk monument of moeten deze procedures op de korte termijn gestart worden. Het gaat om procedures naar aanleiding van een aantal aanvragen van Erfgoedvereniging Heemschut (d.d.4-1-2015, 9-9-2016, 17-10-2017 en 12-9-2023/ 25-10-2023) en het Gemeentelijk Monumenten Project (GMP, d.d. 5-11-2013). Aangezien sommige aanvragen bijna tien jaar oud zijn en besluiten naar aanleiding van het GMP meer dan tien jaar geleden zijn genomen, is het van belang deze op te pakken en af te ronden. Op de panden van het GMP rust daarnaast al sinds het besluit van 5-11-2013 voorbescherming.

Ad 1. Het dagelijks bestuur een besluit laten nemen over het starten van de procedure aanwijzen gemeentelijk monument voor Van der Vijverstraat 2-18 – Ter Gouwstraat 2-18. Monumenten en Archeologie heeft een beschrijving opgesteld (bijlage 02) en de Commissie Omgevingskwaliteit (COK, voorheen Commissie Ruimtelijke Kwaliteit; CRK) heeft positief geadviseerd. Na het starten van de procedure zullen de belanghebbenden (aanvrager en eigenaren) gevraagd worden om hun zienswijze te delen. Vervolgens neemt het dagelijks bestuur een besluit over het wel of niet aanwijzen van de objecten als gemeentelijk monument.

Ad. 2 Het Steve Bikoplein (Steve Bikoplein 2-12 en 18-24 en 3-11 en 13-21, Laing's Nekstraat 30-32 en 34 en 29 en 31-33 en 36-52, Retiefstraat 41 en 43, Pretoriusstraat 46-50 en 53, Paardekraalstraat 2-6) is onderdeel van het GMP. Het dagelijks bestuur

heeft als onderdeel van dit GMP op 5 november 2013 besloten de procedure aanwijzen gemeentelijk monument voor de panden te starten. Voorbescherming is opgelegd en zienswijzen zijn opgevraagd op 30 december 2013. De procedure is daarna blijven liggen. Wel zijn de woningen recent nog verbouwd als ware het een monument omdat er dus voorbescherming op de panden rust. Om het dagelijks bestuur een besluit te kunnen laten nemen over het wel of niet aanwijzen van de panden als gemeentelijk monument is het raadzaam om opnieuw om zienswijzen te vragen. De beschrijving van Monumenten en Archeologie (januari 2023; bijlage 09) en het advies van de CRK (januari 2023; bijlage 10) zijn nog actueel. Het is ongewenst om het dagelijks bestuur opnieuw een besluit te laten nemen over het starten van de procedure omdat er al meer dan tien jaar voorbescherming op de panden rust. Door de procedure opnieuw te starten en opnieuw te besluiten over het opleggen van voorbescherming kan de gemeente claims krijgen omdat de eigenaren meer dan tien jaar vergunningen hebben moeten aanvragen als ware het een monument is door de opgelegde voorbescherming. Na opnieuw de vraag om zienswijzen (termijn van 6 weken) kan dit dossier worden afgesloten. Het dagelijks bestuur neemt dan een besluit over het toekennen van de status van gemeentelijk monument.

Ad. 3 Op 17 oktober 2017 (bijlage 07) heeft Erfgoedvereniging Heemschut een aanvraag gedaan voor de Danie Theronstraat 2. Monumenten en Archeologie heeft in februari 2018 (bijlage 11) een beschrijving opgesteld en de CRK heeft in maart 2018 (bijlage 12) positief geadviseerd. Vervolgens heeft het dagelijks bestuur geen besluit genomen de procedure aanwijzen gemeentelijk monument te starten. De gemeente is zelf eigenaar en er was veel onduidelijk over de mogelijkheden het pand te verduurzamen. Inmiddels is dit verduurzamingsvraagstuk een bestuurlijk dossier geworden bij de afdeling Vastgoed en is wethouder Groot Wassink betrokken. Dit maakt ook van de aanwijzing van de Danie Theronstraat 2 als gemeentelijk monument een politiek gevoelig dossier. Zoals vastgelegd in het bevoegdhedenregister worden politiek gevoelige dossiers doorgezet naar het College. Het College zal een besluit moeten nemen over het starten van de procedure aanwijzen gemeentelijk monument en uiteindelijk het toekennen van de status van gemeentelijk monument.

Ad. 4 Het Krugerhof en het Afrikanerplein zijn onderdeel van het GMP (bijlage 08). Ook voor het Krugerhof en het Afrikanerplein heeft het dagelijks bestuur op 5 november 2013 besloten de procedure aanwijzen gemeentelijk monument te starten. Voorbescherming is opgelegd en zienswijzen zijn gevraagd op 30 december 2013. Vervolgens zijn deze dossiers blijven liggen en moeten de procedures worden afgemaakt. Monumenten en Archeologie zal de beschrijvingen actualiseren waarna het stadsdeel advies vraagt aan de COK (dat is in het verleden nog niet gedaan). Hierna zal opnieuw aan alle belanghebbenden om een zienswijze worden gevraagd. Het dagelijks bestuur kan dan een besluit nemen de status van gemeentelijk monument wel of niet toe te kennen.

Ad. 5 Deze vijf complexen zijn onderdeel van de aanvraag van Erfgoedvereniging Heemschut van 4 januari 2015 (bijlage 05). Voor deze panden zal Monumenten en Archeologie een beschrijving opstellen of de beschrijving actualiseren, waarna het stadsdeel advies vraagt aan de COK en het dagelijks bestuur een besluit neemt de procedure aanwijzen gemeentelijk monument wel of niet te starten. Zienswijzen zullen na het starten van de procedure worden opgevraagd, waarna het dagelijks bestuur een besluit kan nemen de status gemeentelijk monument wel of niet toe te kennen.

Volgende processtappen

Voor alle aanvragen en de GMP-lijst worden de procedures zoals vastgelegd in de Erfgoedverordening Amsterdam doorlopen. Omdat de procedure aanwijzen gemeentelijk monument tijdens het besluit over de GMP-lijst op 5 november 2013 anders was ingericht (de huidige Erfgoedverordening Amsterdam is op 16 december 2015 door de gemeenteraad Amsterdam vastgesteld) was het mogelijk om zonder advies van de COK een procedure te starten en voorbescherming op te leggen. Omdat op deze panden al tien jaar voorbescherming rust, is het belangrijk de procedures zo snel mogelijk af te ronden. Voor de GMP-lijst wordt het besluit de procedure te starten niet opnieuw genomen, maar nog wel met terugwerkende kracht advies gevraagd aan de COK.

Procedure zoals vastgelegd in de Erfgoedverordening Amsterdam:

- Er komt een aanvraag binnen die ontvankelijk is OF een dagelijks bestuur neemt zelf initiatief (zoals bij het GMP);
- De afdeling Monumenten en Archeologie doet onderzoek doen naar mogelijk aanwezige monumentale waarden en stelt een beschrijving op;
- De COK geeft op basis van de beschrijving een advies aan het stadsdeel. In dit advies staat of het object voldoende monumentale waarden bezit om als gemeentelijk monument te worden aangewezen. In deze commissie zitten onafhankelijke deskundige architectuurhistorici, die niet werken bij de gemeente.
- Het dagelijks bestuur neemt een besluit over het starten van de procedure aanwijzen gemeentelijk monument (bij het afwijken van het advies van de COK wordt het besluit genomen door het College);
- Alle belanghebbenden wordt om een zienswijze gevraagd bij het besluit de procedure te starten. Bij het niet starten van de procedure ontvangen alle belanghebbenden daarvan een kennisgeving;
- Na het starten van de procedure en het aflopen van de zienswijzetermijn neemt het dagelijks bestuur een besluit de status van gemeentelijk monument wel of niet toe te kennen;
- Bij aanwijzing wordt het object geregistreerd in het monumentenregister.

Advies, afstemming en participatie

- Advisering van de CRK/COK
- Zienswijzen belanghebbenden
- Er heeft afstemming plaatsgevonden met de afdeling Vastgoed n.a.v. de Danie Theronstraat 2

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-005292	Staf Oost Vroege Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar of indienend raadslid (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Monumenten en Archeologie, 5.1, 2, e^{5.1, 2, e} 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl

Uitslag
